

ЗМІСТ

Внутрішня політика.....	1
Національна безпека і оборона.....	2
Економіка.....	3
Енергетика.....	4
Зовнішня політика.....	4
Соціологія.....	5
Події Центру Разумкова.....	6

ПРО АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД

Нещодавно парламент прийняв Закон про Антикорупційний суд. У цьому суді розглядатимуться кримінальні справи у яких фігурують корупціонери. Тому, наприклад, у США всі суди антикорупційні. Проте щоб притягати так званих віп-корупціонерів не обов'язково створювати окремі суди, тим більше це заборонено Конституцією України, адже вона забороняє створення окремих, спеціальних судів. Моя пропозиція полягає в створенні при кожному управлінні НАБУ в Харкові, Одесі, Львові та Києві окружних антикорупційних судів. В Києві, окрім окружного, створити ще апеляційний, а в Верховному суді створити Антикорупційну палату.

Науковий консультант Центру Разумкова з правових питань Віктор МУСІЯКА

Повна версія [тексту](#)

ДЕПУТАТСЬКУ НЕДОТОРКАННІСТЬ ПОТРІБНО ОБМЕЖИТИ, АЛЕ НЕ ЗНИМАТИ

Є відразу три рішення Конституційного суду, які чітко визначають, що депутатська недоторканність – це не є особистий привілей депутата, це механізм захисту. А зараз цей механізм хочуть прибрати. Вже навіть Венеціанська комісія висловлювала думку, що в Україні не можна повністю знищувати депутатську недоторканність. Її потрібно лише привести у відповідний стан.

Зняття депутатської недоторканності призведе до того, що можна буде вирішувати багато питань «через постановку відповідних завдань перед парламентом».

Потрібно чітко визначити, що на місці вчинення злочину депутат, без сумнівів, має бути затриманий. Але обов'язково має бути згода парламенту на його притягнення до відповідальності. Але саме на місці злочину або зразу після вчинення злочину правоохоронці повинні мати право його затримати.

Повна версія [тексту](#)

Науковий консультант
Центру Разумкова з правових питань
Віктор МУСІЯКА

НОВІ РИЗИКИ ВІЙНИ

До свого вторгнення в Україну ніколи ще Росія не наважувалася на таку відкриту, нічим не обгрунтовану агресію за всі 25 років свого стратегічного – геополітичного й цивілізаційного – протистояння із Заходом. Із плином часу розширення НАТО і ЄС, «гуманітарні інтервенції», «кольорові революції» та зміни режимів привели до вироблення єдиної, погодженої, всеосяжної оцінка загроз, і з 2014р. ця оцінка вже не підлягає сумніву.

Нову реальність у відносинах Росії й Заходу найкраще описує слово «антагонізм», або, якщо використовувати точніший російський термін, – «протиборство». Як і в часи СРСР та холодної війни, загроза з боку Росії має системний характер. Але, на відміну від добре структурованої «системи двох світів», яка чітко визначала протиборчі сторони в холодній війні, нинішня система втратила свої чіткі межі та колишню монолітність і характеризується високим рівнем взаємозалежності й пристосовності. Відносини між цими системами стали більш непередбачуваними, в них з'явилися брехня і взаємна недовіра (завдяки кремлівській

хромосомі, що має не тільки силову, а й кримінальну складові). Тепер вони меншою мірою керуються правилами й «режимами» (зокрема режимом контролю над озброєннями), які утримували в допустимих рамках конфронтацію часів холодної війни. Принаймні після усунення від влади Хрущова СРСР чесно дотримувався домовленостей щодо ядерних озброєнь і не дозволяв собі відкрито погрожувати їх застосуванням. Він не дозволив би своїм сателітам на кшталт Сирії Асада застосовувати хімічну зброю, не кажучи вже про сприяння в цьому. І навіть якби СРСР вирішив знищити кожного зі своїх противників (а він мав для цього всі можливості), він не став би робити це нишком.

Повна версія [тексту](#)

Позаштатний науковий консультант
Центру Разумкова з міжнародної безпеки
Джеймс ШЕРР

УКРАЇНА ТА РОСІЯ – КІНЕЦЬ БРАТЕРСТВА

Як свідчать результати опитування, що проводилося соціологічною службою Центру Разумкова спільно з Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва у грудні 2017 року, громадська думка вже більше схиляється до того, що українці та росіяни мають мало спільного. Респондентам

пропонувалося зробити вибір із трьох суджень – «українці і росіяни завжди були і залишаються братніми народами», «українці і росіяни раніше були братніми народами, але вже такими не є» та «українці і росіяни ніколи не були братніми народами».

З першим судженням погодились лише близько чверті (27%) опитаних. Не поділяють тезу про братство двох народів близько двох третин (66%) респондентів – це ті, хто вважає, що українці і росіяни раніше були братніми народами, але вже такими не є (50%), і ті, хто дотримується думки, що українці і росіяни ніколи не були братніми народами (16%).

Точку зору, що українці та росіяни залишаються братськими народами, у Західному та Центральному регіонах поділяють меншість опитаних (11% і 17%, відповідно). Стосовно Південного і Східного регіонів, то тут частки тих, хто поділяє позицію про братство двох народів, і тих, хто її не поділяє, статистично значуще не відрізняється; у Південному регіоні – 45% і 45%, у Східному регіоні – 48% і 47%, відповідно.

Частка тих, хто поділяє ідею братства двох народів тим менша, чим молодші респонденти (від 37% серед опитаних віком від 60 років і старших, до 19% серед тих, кому менше 30 років). Якщо серед етнічних

українців вважають українців та росіян братніми народами 26%, а 68% цю точку зору не поділяють, то серед етнічних росіян – відповідно 44% і 48% (тобто в останньому випадку ці дві частки статистично значимо не відрізняються). І, судячи з того, що серед тих росіян-громадян України, які не вважають відносини росіян і українців братерськими, у двох третин (67%) Росія асоціюється насамперед з агресією, стає очевидно, що відмовляючись від ідеї “російсько-українського братерства”, вони дистанціюються не від українців, а від тих росіян по той бік кордону, які підтримують політику Путіна.

Повна версія [тексту](#)

Заступник директора соціологічної служби
Центру Разумкова
Михайло МІЦЕНКО

Національна безпека і оборона

JAVELIN ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ

Джавеліни не слід розглядати як чудо-зброю чи панацею. Їх ефект радше політичний. Найголовніше те, що рішення щодо поставки цієї зброї в Україну врешті-решт схвалено. Була і неопублічна робота, яка стосувалась виключно технічних аспектів. Перш ніж подати свої пропозиції щодо політичного рішення, американська сторона провела в Україні серйозну підготовку задля забезпечення умов поставки *Javelin*.

Оцінювали не лише здатність українських військовослужбовців ефективно застосовувати цю зброю, маса аспектів також була пов'язана з її фізичним збереженням, захистом інтелектуальної власності, питаннями експортного контролю. Американці мали бути переконані, що цю технологічно нову зброю не втраять, не вкрадуть і вона не буде незаконно передана іншій стороні.

Співдиректор програм
зовнішньої політики та міжнародної
безпеки Центру Разумкова
Олексій МЕЛЬНИК

І я звертаю на це увагу через те, що таким шляхом Україна отримала певний сертифікат надійності та лояльності від США. І це відкриває дорогу для наступних амбітних поставок. Адже якщо процес один раз був успішно здійснений, то наступні закупки чи безкоштовні поставки відбуватимуться вже набагато швидше.

Щодо ескалації, яку могла б спричинити поставка *Javelin*, то йшлося радше про ймовірні російські погрози. Бо на такі аргументи є чітке спростування – Джавеліни мають характер оборонної, а не наступальної зброї. Тому враховуючи як природу цієї зброї, так і її кількість, – вона не могла стимулювати українську сторону до наступальних дій.

Так, *Javelin* має очевидний стримуючий ефект. І я думаю, якщо справа дійде до практичного застосування, то це повинна бути чітко спланована операція: не один постріл по одному танку, а більш-менш масове застосування.

І як тільки та сторона побачить, що певна кількість їхніх танків, яка вийшла на дальність пострілу, миттєво знищується з ймовірністю 100% чи близько того, – це дійсно матиме суттєвий психологічний і тактичний ефект на противника.

Повна версія [тексту](#)

СВІТ ПІДІЙШОВ ДО НЕБЕЗПЕЧНОЇ МЕЖИ

Після останньої хіматаки в Сирії та в результаті ракетних ударів США і союзників по об'єктах, підконтрольних Башару Асаду, Володимир Путін і Захід підійшли до небезпечної лінії. В Кремлі залишається лише один серйозний козир – ядерна зброя – що ставить світ на межу великої війни.

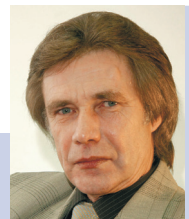
У Сирії ще раз стався перетин червоної лінії щодо застосування хімічної зброї. Дуже багато експертів сходяться на тому, що утримання режиму Башара Асада при владі не є головною метою російської політики. Основна мета – показати, що Росія «встає з колін», що всі її повинні боятися і поступатися в усьому на першу ж її вимогу.

Якщо ж Росія програє ситуацію в Сирії, це буде її поразка від західної коаліції. І після цього вже почнеться наступ по всіх лініях: економічній, фінансовій, інформаційній тощо. Росію почнуть тиснути, щоб вона у підсумку прийшла в ті межі, з яких вийшла. І тут можуть бути дві ситуації: або Росія піде на

компроміс щодо Донбасу і Криму, або Путін розлютиться ще більше і почне наступ. Почати наступ силами тих двох так званих корпусів «ДНР-ЛНР», які є на Донбасі особливого ефекту не дасть. Україна вже має Збройні сили, які за своїм потенціалом переважають сили бойовиків, розміщені на Донбасі. Якщо ж РФ задіюватиме артилерію, ракетні війська і авіацію регулярних військ – це вже відкрита участь в цьому конфлікті, яка призведе до того, що Росію просто визнають стороною конфлікту, внаслідок чого вона втратить право вето в Раді безпеки ООН. На це Путін навряд чи піде, якщо він вміє прораховувати кроки наперед.

Повна версія [тексту](#)

Директор військових програм
Центру Разумкова
Микола СУНГУРОВСЬКИЙ

ЗАГРОЗА В АЗОВСЬКОМУ МОРІ

У зв'язку із затриманням українських суден в акваторії Азовського моря варто розуміти, що небезпека існує не тільки з боку Азовського, а й Чорного моря. І наші збройні сили до цього готуються. Вони розглядають, можливість завдання удару з різних напрямків і за наявності найменшого ризику готують відповідні сили та інфраструктуру. Інше питання, що цих сил недостатньо. Тому використовують все, що є. Берегова лінія обладнана і в артилерійському плані, і в мінному.

Тобто в тому, що збройні сили бачать таку небезпеку і до неї готуються сумнівів не виникає, проте на сьогодні ні в Чорному, ні в Азовському морях у нас

недостатньо прикордонних і військово-морських сил, щоб запобігти затриманню українських суден Росією. Проблеми є і в кількісному, і в технічному плані. У наших військово-морських сил немає таких суден, які могли б повною мірою протистояти загрозі. Тому зараз мова йде про передачу прикордонній службі двох катерів зі США. Також говорять про будівництво певної кількості таких суден на наших промислових об'єктах. Але поки що цього мало.

Повна версія [тексту](#)

Директор військових програм
Центру Разумкова Микола СУНГУРОВСЬКИЙ

ОПЕРАЦІЯ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ: ЧИМ НОВИЙ ФОРМАТ ВІДРІЗНЯЄТЬСЯ ВІД АТО?

Оцінюючи переформатування АТО в Операцію Об'єднаних сил, варто зазначити, що зміна формату дозволить поліпшити управління військами й загалом силами, які там перебувають. Відмінність у тому, що всі сили тепер переходять у підпорядкування Об'єднаного штабу. Знімається та невідзначеність, яка була раніше, коли начебто керує Антитерористичний центр, основні завдання лягають на Генштаб, а в результаті незрозуміло, хто кому підпорядковується, який порядок проходження всіх розпоряджень, хто ким керує. Новий формат дозволить

упорядкувати управління силами й засобами, які відповідають за ситуацію, що склалася. Таким чином управління стає більш оперативним. Тобто в разі виникнення будь-яких непередбачених ситуацій з боку противника час реакції помітно знижується. Крім того, спроститься порядок матеріально-технічного забезпечення. Усе буде в одних руках.

Повна версія [тексту](#)

Директор військових програм
Центру Разумкова Микола СУНГУРОВСЬКИЙ

ОЧИЩЕННЯ ДОНБАСУ ВІД МІН ЗАЙМЕ БАГАТО РОКІВ

За даними Міноборони, на території Донецької та Луганської областей, підконтрольної Україні, мінами і вибухонебезпечними предметами вражені близько 7 тисяч квадратних кілометрів. На сьогоднішній день очистити вдалося тільки близько 25 гектарів сільгоспземель. За розрахунками ООН, рік війни – це десять років розмінування. Тобто, якщо навіть війна закінчиться зараз, Україні належить протягом 40 років приводити землі сходу в порядок, знову повертати їм родючість. Проте все залежить від частоти обстрілів і мінування, рельєфу місцевості і від того, чим мінують.

За деякими оцінками, для очищення донбаської землі потрібно 10-15 років, і мільярдне фінансування. Самостійно України з цією проблемою не впорається, буде потрібна міжнародна допомога.

Повна версія [тексту](#)

Співдиректор програм зовнішньої
політики та міжнародної безпеки
Центру Разумкова
Михайло ПАШКОВ

Економіка

ФАКТОР ВИБОРІВ І ЛІТНІЙ СЕЗОН: ЩО БУДЕ З КУРСОМ?

В найближчій перспективі долар трохи зміцніватиметься. Одним з основних чинників цього може бути те, що поступово почнуть працювати ініціативи Дональда Трампа щодо зниження податкового тиску, щодо інфраструктурних проєктів. Влітку зазвичай гривня зміцнюється. Але це радше сезонний фактор, ніж макроекономічний, тому що на цей рік основні ризики пов'язані з виборами. Фактор виборів почне активно працювати з осені й відразу на курсі не позначиться. Часто під вибори заходять іноземні інвестиції. Може навіть трапитися так, що у вересні-жовтні ми побачимо якесь зміцнення гривні саме

за рахунок того, що почнеться передвиборче фінансування. Однак усе це не матиме шокового характеру для курсу. Коливання будуть незначними в діапазоні 26 гривень за долар плюс-мінус одна гривня.

Повна версія [тексту](#)

Директор економічних програм
Центру Разумкова
Василь ЮРЧИШИН

Є ПІДСТАВИ ОЧІКУВАТИ ПОЗИТИВНУ ЕКСПОРТНУ ДИНАМІКУ

Сьогодні є підстави говорити про деяке розширення експорту української продукції до ЄС і так само очікувати подальшої позитивної експортної динаміки.

По-перше, тут важливу роль відіграє те, що в попередні 2-3 роки ми суттєво втратили у обсягах експортних поставок, тобто частково це може бути і відновлення попередніх об'ємів, але більш важливий момент – це те, що зараз українська і світова економіка, знаходяться на невеликому підйомі.

Таким чином, спостерігається тенденція поступового нарощення експорту, особливо якщо вдасться активніше запровадити переговорні процеси стосовно зон вільної торгівлі з тією ж Туреччиною, Ізраїлем, країнами Південно-Східної Азії.

Повна версія [тексту](#)

Директор економічних програм
Центру Разумкова Василь ЮРЧИШИН

НОВЕ ПІДВИЩЕННЯ МІНІМАЛЬНОЇ ЗАРПЛАТИ: В ЧОМУ РИЗИК ТА ЧИ ПРИСКОРИТЬ ЦЕ ІНФЛЯЦІЮ?

Нещодавно міністр соціалітики Андрій Рева заявив про те, що є підстави для підвищення мінімальної зарплати вже сьогодні.

У цій ситуації важливо піднімати не лише мінімальну зарплату, а й усі соціальні стандарти – прожитковий мінімум, пенсії, щоб усе було синхронно. Коли відбулося підвищення мінімальної зарплати до рівня 3200 гривень, то з одного боку, це нібито й непогано, а з іншого – частина працівників перейшли на неповний робочий день, частина – в тень, при цьому прожитковий мінімум залишився на тому самому рівні.

Сьогодні зарплата не є основним інфляційним чинником, набагато більше впливає адміністрування на різних ринках, зокрема комунальних послуг. Другим інфляційним фактором є валютні шоки. Навіть якщо підвищення мінімальної зарплати відбудеться за кілька місяців, то навряд чи інфляційні очікування будуть занадто великими.

Повна версія [тексту](#)

*Директор економічних програм
Центру Разумкова Василь ЮРЧИШИН*

Енергетика

“ПІВНІЧНИЙ ПОТІК-2” МОЖЕ ПРИЗВЕСТИ ДО ЗНАЧНОГО СКОРОЧЕННЯ ТРАНЗИТУ ГАЗУ ЧЕРЕЗ УКРАЇНУ

У результаті запуску «Північного потоку-2» Україна із сьогоднішніх обсягів транзиту газу (а це 90 млрд м³) може втратити близько 50 млрд м³. Крім того, будуватиметься також «Турецький потік», який теж забере певні об'єми транзиту, тому ситуація для України може значно ускладнитися.

Німеччина і німецькі компанії бачать свої інтереси в тому, щоб диверсифікувати поставки газу і мати декілька маршрутів транспортування. Причому тут переплітаються і економічні інтереси, і політика. І якщо з німецької сторони, можливо переважає бізнес, то зі сторони Росії – це, насамперед, політика.

Водночас на українську позицію в цій ситуації жодна зі сторін не зважає, тому що на сьогодні

Україна має слабку позицію. Потужні гравці діють у своїх інтересах і максимум, що вони роблять, це ставлять Україну до відома перед фактом. На сьогодні українська влада, не може сформулювати чітку енергетичну політику і жорстко відстоювати свої інтереси.

Повна версія [тексту](#)

*Директор енергетичних програм
Центру Разумкова
Володимир ОМЕЛЬЧЕНКО*

Зовнішня політика

НА ДЕЯКИЙ ЧАС ПИТАННЯ ДОНБАСУ ДЛЯ ЗАХОДУ ВІДІЙДЕ НА ДРУГИЙ ПЛАН

Для Заходу в цілому тематика Донбасу і перспективи розміщення там миротворчих сил важливі і актуальні. Але зараз очевидно, для західних лідерів на першому плані знаходяться проблеми інших регіонів: вихід США з ядерної угоди з Іраном і подальша зустріч лідерів Сполучених Штатів і КНДР. Тобто, на деякий час донбаська тематика відійде на другий план. Але це не означає, що вона взагалі втратила актуальність і відкладена в довгий ящик.

Влітку намічено проведення XX ювілейного саміту «Україна-ЄС». Безумовно, за ці чотири роки досягнуто певних успіхів на шляху нашої євроінтеграції: це і безвізовий режим, і повномасштабне вступ в дію

угоди про асоціацію з ЄС, це і ряд інших кроків, які оцінили наші партнери, в тому числі, в резолюціях і в документах європейської комісії. Загалом, з яким багажем прийде Україна до саміту і яка буде його резолюція, ще невідомо, оскільки попередній саміт обійшовся без прийняття заключного документа зустрічі, через протиріччя, що існують між Україною і окремими країнами ЄС.

Повна версія [тексту](#)

*Співдиректор програм зовнішньої політики
та міжнародної безпеки Центру Разумкова
Михайло ПАШКОВ*

БИТВА ЗА СИРІЮ

Звичайно, будь-який диктаторський режим ставить перед собою мету утримати територію, яка перебуває під його владою. Але поділ Сирії може розглядатись як невідворотний наслідок тієї ситуації, що склалася на Близькому Сході.

Потрібно розуміти, що в поділі Сирії зацікавлені відразу кілька сторін. Перш за все Туреччина зацікавлена в тому, щоб на її кордонах не було сепаратистських курдських регіонів. Тому Анкара намагається забезпечити свої південні кордони.

Крім того Іран сам прагне стати регіональним лідером. Тут він бачить уже останнього, напевно, свого союзника, який би забезпечував його регіональний вплив. Тобто на території Сирії Іран може отримати регіони, які, по-перше, лояльні до іранського режиму,

а по-друге, виступають одним ланцюжком у його боротьбі з Ізраїлем. Адже основні противники Ірану в регіоні – Саудівська Аравія та Ізраїль.

Через Іран забезпечується вся логістична підтримка ХАМАСу, який виступає проти Ізраїлю. Також у своїй частці цього пирога зацікавлена Росія. По-перше, в тих регіонах, де є бази, наприклад, Тартус. По-друге, в тих територіях, де проходять можливі газопроводи. Проте в цьому абсолютно не зацікавлені, США та ЄС, який має свої економічні інтереси.

Повна версія [тексту](#)

*Директор військових програм
Центру Разумкова
Микола СУНГУРОВСЬКИЙ*

Соціологія

Загальнонаціональне опитування населення України було проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова з 19 по 25 травня 2018 року в усіх регіонах України за винятком Криму та окупованих територій Донецької та Луганської областей. Опитано 2019 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,3%.

Більш докладно з результатами соціологічних досліджень, проведених Центром Разумкова, можна ознайомитися на нашому сайті <http://www.razumkov.org.ua>.

Зараз ще важко сказати, хто саме буде брати участь у президентських виборах. А за кого б ви проголосували, якби список кандидатів був наступний

% опитаних

	Серед усіх опитаних	Серед тих, хто має намір взяти участь у виборах
Юлія Тимошенко	10,1	13,3
Анатолій Гриценко	7,3	9,4
Юрій Бойко	6,6	8,4
Петро Порошенко	5,4	7,6
Олег Ляшко	5,8	7,4
Святослав Вакарчук	4,7	5,6
Вадим Рабінович	4,2	5,5
Володимир Зеленський	3,9	5,0
Андрій Садовий	2,5	3,5
Олег Тягнибок	2,2	3,0
Володимир Гройсман	1,7	2,2
Дмитро Ярош	1,2	1,4
Надія Савченко	0,8	0,9
Петро Симоненко	0,8	0,9
Арсеній Яценюк	0,7	0,9
Віталій Кличко	0,5	0,6
Віктор Чумак	0,3	0,3
Інший політик	8,4	9,7
Не брав би участь у виборах	14,7	–
Важко відповісти	18,3	14,6

Якщо б вибори до Верховної Ради відбулися в наступну неділю, за яку політичну партію ви б проголосували?

% опитаних

	Серед усіх опитаних	Серед тих, хто має намір взяти участь у виборах
Партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина" (Ю.Тимошенко)	10,0	12,6
Партія "Громадянська позиція" (А.Гриценко)	8,1	10,7
Партія "Опозиційний блок" (Ю.Бойко)	6,3	8,5
Політична партія "За Життя" (В.Рабінович, Є.Мураєв)	6,0	8,1
Радикальна Партія Олега Ляшка	5,7	7,9
Партія "Блок Петра Порошенка "Солідарність"	5,6	7,8
Партія "Об'єднання "Самопоміч" (А.Садовий)	3,7	5,1
Партія "Слуга народу" (І. Баканов, В. Зеленський)	4,1	5,0
Партія Всеукраїнське об'єднання "Свобода" (О.Тягнибок)	2,4	3,3
Партія "Ліва Опозиція" (Комуністична партія України та Прогресивна Соціалістична Партія України) (П.Симоненко, Н.Вітренко)	1,2	1,3
Партія "Громадський Рух "Народний Контроль" (Д.Добродомов)	0,9	1,2
Партія "Державницька ініціатива Яроша" (Д.Ярош)	1,1	1,2
Партія "Громадська платформа Надії Савченко" (Н.Савченко)	0,9	1,1
Аграрна партія України (В. Скоцик)	0,7	0,9
Партія "Народний Фронт" (А.Яценюк)	0,7	0,8
Партія "Українське об'єднання патріотів – УКРОП" (Д.Борисенко, Б.Філатов)	0,8	0,8
Партія "Національний корпус" (А.Білецький)	0,5	0,6
Партія "Рух нових сил" (М.Саакашвілі)	0,4	0,6
Партія "Правий Сектор" (А.Тарасенко)	0,3	0,5
Соціал-демократична партія (С.Каплін)	0,3	0,5
Політична партія "Громадський рух "Хвиля" (В.Чумак, В.Касько, Н.Новак)	0,4	0,4
Народний Рух України (В. Кривенко)	0,2	0,2
Партія "Відродження" (В.Бондар)	0,2	0,2
Партія "Наш Край" (Ю.Гранатуров)	0,2	0,2
Партія "Сила людей" (Ю.Бова)	0,2	0,2
Народна партія (В.Литвин)	0,1	0,2
Політична партія "Демократичний Альянс" (В.Гацько, В.Пташнік)	0,1	0,2
Партія "Сильна Україна" (С.Тігіпко)	0,1	0,1
Інша партія	5,4	6,3
Не брав би участі у виборах	15,5	–
Важко сказати /відмова відповідати	18,1	13,3

ШАНОВНІ ПАНІ ТА ПАНОВЕ!

Пропонуємо Вашій увазі черговий випуск журналу «Національна безпека і оборона» №3-4, 2017, «Політична культура і парламентаризм в Україні: сучасний стан та основні проблеми».

У журналі представлені інформаційно-аналітичні матеріали Центру Разумкова, статті та інтерв'ю фахівців, а також виступи учасників Фахової дискусії «Політична культура українського суспільства і стан парламентаризму на сучасному етапі: проблеми і тенденції розвитку, шляхи удосконалення» (м.Київ, 14 грудня 2017р.)

Так, інформаційно-аналітичні матеріали складаються з двох розділів і рекомендацій. У першому розділі представлені результати загальнонаціонального соціологічного дослідження, здійсненого Центром Разумкова, що дають уявлення про поточний стан політичної культури громадян, рівень поінформованості про політичну систему та її інститути, ставлення до них, політичні цінності та орієнтації, рівень громадянської і політичної участі та аналітичні узагальнення, зроблені на їх основі. У другому розділі окреслені сучасні проблеми розвитку парламентаризму в Україні. Рекомендації для органів влади та інститутів громадянського суспільства, спрямовані на розвиток політичної культури та підвищення ефективності парламентаризму в Україні.

Окремої уваги заслуговують результати опитування народних депутатів.

З електронною версією журналу можна ознайомитися за посиланням: http://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD171-172_2017_ukr.pdf

З повагою, Центр Разумкова

УЧАСТЬ У ФОРУМІ

«ГЛОБАЛЬНІ РІШЕННЯ 2018» (БЕРЛІН)

28-29 травня 2018р. у Берліні відбувся глобальний саміт, який проводився у форматі Think 20, що покликаний здійснювати аналітичну підготовку до саміту лідерів країн Групи 20 у Буенос-Айресі (Аргентина) в листопаді 2018р. У Берлінському форумі «Глобальні рішення», який став проміжним етапом на шляху до проведення у вересні 2018р. глобального саміту T20 Argentina, взяло участь близько 1100 представників з усіх континентів. Вони представляли не лише провідні світові науково-дослідні центри та університети, але й відомі політики, провідні бізнес-структури, організації громадянського суспільства, а також міжнародні організації, причетні

до глобального регулювання. Від України в роботі саміту брав участь науковий консультант з питань економіки Центру Разумкова Володимир Сіденко.

Саміт «Глобальні рішення 2018», організований Кільським Інститутом світової економіки (Kiel Institute for the World Economy) та Global Solutions Initiative у тісній співпраці з кураторами аргентинського саміту «Великої двадцятки», отримав екстраординарне сприяння з боку уряду Німеччини. Це засвідчив факт виступу на саміті з промовами Федерального канцлера Німеччини А. Меркель (Angela Merkel), віце-канцлера та федерального міністра фінансів О. Шольца (Olaf Scholz), міністра закордонних справ Німеччини Х. Мааса (Heiko Maas), федерального міністра охорони довкілля, збереження природи та ядерної безпеки С. Шульце (Svenja Schulze).

Про рівень форуму свідчить й те, що на ньому виступили з доповідями лауреати Нобелівської премії з економіки Дж. Акерлоф (George Akerlof), Е. Фелпс (Edmund Phelps), Дж. Хекман (James Heckman), професор Колумбійського університету в США та спеціальний радник Генерального секретаря ООН Дж. Сакс (Jeffrey Sachs) та ін.

Детальнішу інформацію можна знайти за посиланням: <http://razumkov.org.ua/novyny-tsentru/uchast-u-forumi-hlobalni-rishennia-2018-berlin>

ЦЕНТР РАЗУМКОВА ПРОВІВ ФАХОВУ ДИСКУСІЮ «ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ: СВІТОВА ЕКОНОМІКА ТА УКРАЇНА»

7 червня відбулась Фахова дискусія на тему «Глобальні тенденції і перспективи: світова економіка та Україна».

Фахова дискусія проведена в рамках проекту Центру Разумкова, за підтримки Представництва Фонду Ганса Зайделя у м. Києві, Україна.

До участі в дискусії були запрошені представники законодавчої та виконавчої влади, банківської та фінансової системи, науковці, державні та незалежні експерти України, а також представники зарубіжних посольств та міжнародних організацій.

Відбулась [презентація аналітичної публікації](#) та обговорення наступних питань:

- світові тенденції, глобальні чинники, ризики і складові сучасного економічного середовища та нових «нормальностей»;
- вплив глобальних процесів та структурні зміни в економіці України, завдання макроекономічного, фінансового і монетарного збалансування;
- інституційна підтримка посилення інноваційних, інвестиційних та інфраструктурних напрямів економічної політики для прискореного розвитку країни.

ЦЕНТР РАЗУМКОВА ПРОВІВ ПАНЕЛЬНУ ДИСКУСІЮ НА ТЕМУ «ТРИ СКЛАДОВІ ЕНЕРГОБЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: РЕФОРМИ, ІНВЕСТИЦІЇ, ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ»

30 травня 2018 року, Центр Разумкова провів панельну дискусію на тему: «Три складові енергобезпеки України: реформи, інвестиції, євроінтеграція».

Серед спікерів заходу були присутні: Едвард Чоу, головний науковий співробітник Центру стратегічних та міжнародних досліджень (Вашингтон, США), Торстен Воллерт, Європейська Комісія, керівник напрямку «Енергетика та навколишнє середовище» Групи підтримки України та Володимир Омельченко, Директор енергетичних програм Центру Разумкова.

Під час дискусії були розглянуті питання:

- реформування ринків природного газу і електроенергії: стримуючі фактори і можливі шляхи для прискорення імплементації вторинного законодавства;
- залучення іноземних інвесторів до процесу приватизації та оновлення енергетичної інфраструктури України;
- залучення інвестицій в розвиток ВДЕ: модернізація законодавства для узгодження інтересів інвесторів та споживачів;
- синхронізація української енергетичної системи з ENTSO-E: перспективи і наслідки;
- українська ГТС і Північний потік-2: спільні інтереси України і Європи.

ЦЕНТР РАЗУМКОВА ВИСТУПИВ СПІВОРГАНІЗАТОРОМ КОНФЕРЕНЦІЇ «УКРАЇНА 2018: УСПІХИ ТА ВИКЛИКИ РЕФОРМ» У ЛОНДОНІ

24 квітня 2018р Центр Разумкова провів спільну конференцію з Chatham House, Eurasia Center та Atlantic Council: «Україна 2018: успіхи та виклики реформ».

В якому стані перебувають реформи в Україні? Який вплив на реформи та на перспективи розвитку України матимуть наступні вибори Президента та Парламенту? Якими мають бути наступні кроки вирішення найбільш нагальних питань соціально-економічного розвитку та зміцнення безпеки України?

Ці та інші важливі питання обговорювалися під час дискусії за участі:

Павла Пинзеника, Голови Ради Центру Разумкова; Першого заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України;

Джона Гербста, Надзвичайного і Повноважного посла США в Україні (2003-2006), Директора Євразійського центру при Атлантичній раді США;

Віктора Галасюка, Голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва;

Джанет Ганн, Незалежного аналітика;

Юрія Якименка, Заступника генерального директора з аналітичної роботи – директора політико-правових програм Центру Разумкова, шеф-редактора журналу «Національна безпека і оборона»;

Василя Юрчишина, Директора економічних і соціальних програм Центру Разумкова;

Орісі Луцевич, Менеджера українського форуму Chatham House;

Олексія Мельника, Співдиректора програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова;

Крейга Оліфанта, Старшого радника Центру зовнішньої політики;

Джеймса Ніксі, Голови програми «Росія та Євразія» Chatham House.

ВІДБУВСЯ КРУГЛИЙ СТИЛ «ОСОБЛИВОСТІ РЕЛІГІЙНОГО І ЦЕРКОВНО-РЕЛІГІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДЯН: ТЕНДЕНЦІЇ 2010-2018РР.»

26 квітня 2018р. Центр Разумкова спільно з Представництвом Фонду Конрада Аденауера в Україні та за підтримки Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій, та Комітету Верховної

Ради України з питань культури і духовності провів чергове засідання постійно діючого Круглого столу «Релігія і влада в Україні: проблеми взаємовідносин». До обговорення пропонувалась тема: «Особливості релігійного і церковно-релігійного самовизначення українських громадян: тенденції 2010-2018рр.».

Були обговорені наступні питання:

- Релігійне і церковно-релігійне самовизначення українських громадян: чинники змін останніх років.
- Чи відповідають соціальні і громадянські позиції церков і релігійних організацій України нинішнім суспільним запитам?
- Перспективи розвитку церковно-релігійної ситуації, міжконфесійних і державно-конфесійних відносин в Україні.

До засідання, Центром Разумкова підготовлено [інформаційно-аналітичні матеріали](#), які містять, зокрема, результати соціологічного дослідження стану і тенденцій релігійності українського суспільства (дослідження проведене 23-28 березня 2018р.).

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ПРИСУДИВ ДЕРЖАВНУ ПРЕМІЮ В ГАЛУЗІ НАУКИ І ТЕХНІКИ НАУКОВОМУ КОНСУЛЬТАНТОВІ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА

Президент України присудив Державну премію в галузі науки і техніки науковому консультантові Центру Разумкова Сіденку Володимирі Романовичу та колективу авторів за роботу «Інституційна трансформація фінансово-економічної системи України в умовах глобалізації».

Колектив Центру Разумкова щиро вітає Володимира Романовича з державною оцінкою його праці.

УЧАСТЬ ПРЕДСТАВНИКА ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА У ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ НА ТЕМУ «СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНА СИТУАЦІЯ НА ХАРКІВЩИНІ»

14 травня відбулась презентація соціологічного дослідження на тему «Соціально-політична ситуація на Харківщині», проведеного у квітні-травні 2018 року з ініціативи Інституту глобальних стратегій спільно з Українським інститутом соціальних досліджень імені О.Яременка, Центром Разумкова і Центром «Соціальний моніторинг».

У презентації приймали участь: політолог, директор Інституту глобальних стратегій Вадим Карасьов; голова правління Українського інституту соціальних досліджень ім.О.Яременка Ольга Балакорева, директор Центру «Соціальний моніторинг» Дмитро Дмитрук, заступник директора соціологічної служби Центру Разумкова Михайло Міщенко.

[Матеріали соціологічного дослідження](#)

УЧАСТЬ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА У МІЖПАРЛАМЕНТСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

9 червня 2018р. співдиректор програм зовнішньої політики і міжнародної безпеки Центру Разумкова М.Пашков взяв участь у Другій Міжпарламентській конференції «Грузія, Молдова та Україна: посилення міжпарламентського компоненту регіонального і безпекового співробітництва та розвиток взаємодії з ЄС та НАТО».

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР ЕКОНОМІЧНИХ І ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА РАЗУМКОВА
Адреса: 01015, Україна, Київ, вул. Лаврська, 16
Телефон: (044) 201-11-98, факс: (044) 201-11-99
Зворотній зв'язок: newsletter@razumkov.org.ua